

IV

(Zawiadomienia)

ZAWIADOMIENIA INSTYTUCJI I ORGANÓW UNII EUROPEJSKIEJ

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI

NOTA INFORMACYJNA

dotycząca składania przez sądy krajowe wniosków o wydanie orzeczeń w trybie prejudycjalnym

UZUPEŁNIENIE

wydane w związku z wejściem w życie pilnego trybu prejudycjalnego mającego zastosowanie do odesłań dotyczących przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości

(2008/C 64/01)

1. Niniejsza nota uzupełnia istniejącą notę informacyjną dotyczącą składania przez sądy krajowe wniosków o wydanie orzeczeń w trybie prejudycjalnym ⁽¹⁾, wprowadzając praktyczne wytyczne odnoszące się do nowego pilnego trybu prejudycjalnego mającego zastosowanie do odesłań dotyczących przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Omawiany tryb został uregulowany w art. 23a Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości i art. 104b regulaminu Trybunału Sprawiedliwości ⁽²⁾.

2. Wytyczne te mają pomóc sądom krajowym zamierzającym wystąpić z wnioskiem o zastosowanie pilnego trybu prejudycjalnego, a także ułatwić Trybunałowi zastosowanie tego trybu. Podobnie jak istniejąca nota informacyjna są one pozbawione wszelkiej mocy wiążącej.

Przesłanki zastosowania pilnego trybu prejudycjalnego

3. Pilny tryb prejudycjalny może zostać zastosowany wyłącznie w odniesieniu do dziedzin objętych tytułem VI (art. 29 – 42) traktatu UE, dotyczącym współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych oraz tytułem IV (art. 61 – 69) części trzeciej traktatu WE, dotyczącym wiz, azylu, imigracji i innych polityk związanych ze swobodnym przepływem osób, w tym współpracy sądowej w sprawach cywilnych.

4. Mimo że złożenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym powoduje, co do zasady, zawieszenie postępowania przed sądem krajowym do czasu wydania rozstrzygnięcia przez Trybunał, sąd ten zachowuje właściwość w zakresie stosowania środków zabezpieczających służących ochronie, w oczekiwaniu na wyrok Trybunału, interesów stron, w szczególności w odniesieniu do krajowego aktu administracyjnego opartego na wspólnotowym akcie prawnym, będącym przedmiotem odesłania prejudycjalnego dotyczącego jego ważności.

5. O zastosowaniu trybu pilnego decyduje Trybunał. Co do zasady, decyzja taka jest podejmowana wyłącznie na podstawie uzasadnionego wniosku sądu krajowego. W wyjątkowych okolicznościach Trybunał może z urzędu zdecydować o poddaniu odesłania rozpoznaniu w pilnym trybie prejudycjalnym, jeżeli wydaje się to konieczne.

6. Tryb pilny upraszcza poszczególne etapy postępowania przed Trybunałem, ale jego zastosowanie wiąże się z poważnymi ograniczeniami zarówno dla Trybunału, jak i dla stron i innych zainteresowanych podmiotów, które uczestniczą w postępowaniu, w szczególności dla państw członkowskich.

⁽¹⁾ Zob. Dz.U. C 143 z dnia 11 czerwca 2005 r., s. 1 – 4.

⁽²⁾ Zob. Dz.U. L 24 z dnia 29 stycznia 2008 r., s. 39 – 43.

7. O zastosowanie tego trybu można więc wnosić wyłącznie w okolicznościach wskazujących jednoznacznie na konieczność wydania przez Trybunał rozstrzygnięcia w przedmiocie odesłania w jak najkrótszym terminie. Choć nie jest możliwe wyliczenie niniejszym w wyczerpujący sposób takich sytuacji przede wszystkim ze względu na zróżnicowany i rozwojowy charakter przepisów wspólnotowych regulujących zagadnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, sąd krajowy mógłby, tytułem przykładu, rozważyć złożenie wniosku o zastosowanie trybu pilnego w następujących sytuacjach: w przypadku osoby aresztowanej lub pozbawionej wolności, jeżeli odpowiedź na zadane pytanie jest rozstrzygająca dla oceny sytuacji prawnej tej osoby lub — w przypadku sporu dotyczącego władzy rodzicielskiej lub opieki nad dzieckiem — jeżeli właściwość sądu, do którego sprawę wniesiono zgodnie prawem wspólnotowym zależy od odpowiedzi udzielonej na pytanie prejudycjalne.

Wniosek o zastosowanie pilnego trybu prejudycjalnego

8. W celu umożliwienia Trybunałowi podjęcia szybkiej decyzji co do tego, czy należy zastosować pilny prejudycjalny, wniosek powinien wskazywać elementy stanu faktycznego i prawnego dowodzące tej pilności, a w szczególności zagrożenie wynikające z rozpoznania odesłania w zwykłym trybie prejudycjalnym.

9. W miarę możliwości sąd krajowy powinien przedstawić w sposób zwięzły swoje stanowisko w przedmiocie odpowiedzi, jakiej należy udzielić na zadane pytanie lub pytania. Takie wskazanie ułatwia zajęcie stanowiska przez strony i inne podmioty, które uczestniczą w postępowaniu, a także decyzję Trybunału, przyczyniając się tym samym do szybkiego przebiegu postępowania.

10. Wniosek o zastosowanie pilnego trybu prejudycjalnego powinien zostać złożony w formie pozwalającej sekretariatowi Trybunału niezwłocznie stwierdzić, że akta sprawy powinny zostać skierowane do rozpoznania w trybie szczególnym. W tym celu wniosek powinien zostać złożony w dokumencie odrębnym od samego postanowienia odsyłającego albo w liście towarzyszącym wyraźnie wskazującym na ten wniosek.

11. Co się tyczy samego postanowienia odsyłającego, należy przypomnieć, że właściwe w tym zakresie wytyczne zostały już przedstawione w pkt 20 – 24 noty informacyjnej dotyczącej składania przez sądy krajowe wniosków o wydanie orzeczeń w trybie prejudycjalnym. W pilnych sytuacjach zwięzły charakter postanowienia odsyłającego jest tym bardziej ważny, że pomaga zapewnić szybkość postępowania.

Wymiana informacji między Trybunałem, sądem krajowym i stronami

12. Do celów komunikowania się z sądem krajowym i stronami postępowania przed nim, sądy krajowe, które składają wnioski o zastosowanie pilnego trybu prejudycjalnego powinny wskazać adres poczty elektronicznej, ewentualnie numer telefaksu, którego Trybunał mógłby używać oraz adresy poczty elektronicznej, ewentualnie numeru telefaksu przedstawicieli stron sporu.

13. Kopia podpisanego postanowienia odsyłającego wraz z wnioskiem o zastosowanie pilnego trybu prejudycjalnego może zostać przekazana Trybunałowi uprzednio za pośrednictwem poczty elektronicznej (ECJ-Registry@curia.europa.eu) lub telefaksu (+352 43 37 66). Postanowienie i wniosek mogą być rozpoznawane niezwłocznie po otrzymaniu takiej kopii. Oryginały dokumentów muszą jednakże zostać przekazane do sekretariatu Trybunału w jak najkrótszym terminie.